Πρὸς Ἐφεσίους

Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, τοῖς ἁγίοις 1 τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσω καὶ πιστοῖς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: χάρις ὑμῖν καὶ 2 εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐλογητὸς² ὁ θεὸς καὶ πατήρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ 3 εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ³ πνευματικῆ⁴ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις² ἐν χριστῷ: καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου, 4 εἶναι ἡμᾶς ἀγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, 5 προορίσας ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος 6 αὐτοῦ, ἐν ἡ ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ: ἐν ῷ ἔχομεν τὴν 7 ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἡς 8 ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει, γνωρίσας 9 ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἢν προέθετο ἐν αὐτῷ εἰς οἰκονομίαν τῷ χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς

¹ Έφεσος, ου, ή, Ephesus. ² εὐλογητός, well spoken of, blessed. ³ εὐλογία, ας, ή, blessing, adulation. ⁴ πνευματικός, spiritual. ⁵ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁶ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁷ καταβολή, ῆς, ἡ, foundation, depositing. ⁸ ἄμωμος, without blemish, blameless. ⁹ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ¹⁰ προορίζω, predetermine, foreordain. ¹¹ νίοθεσία, ας, ἡ, adoption. ¹² εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ¹³ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹⁴ χαριτόω, bestow favor on, favor highly. ¹⁵ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ¹⁶ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ¹⁷ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ¹⁸ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹⁹ φρόνησις, εως, ἡ, way of thinking, insight. ²⁰ γνωρίζω, make known, declare. ²¹ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ²² προτίθεμαι, purpose, design beforehand. ²³ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ²⁴ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ²⁵ ἀνακεφαλαιόω, sum up, recapitulate.

Πρὸς Ἐφεσίους 1:11 Byzantine NT

οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς: ἐν αὐτῷ, ἐν ῷ καὶ ἐκληρώθημεν¹ 11 προορισθέντες² κατὰ πρόθεσιν³ τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος⁴ κατὰ τὴν βουλὴν⁵ τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον⁶ δόξης 12 αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας⁻ ἐν τῷ χριστῷ: ἐν ῷ καὶ ὑμεῖς, 13 ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ῷ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε⁶ τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἀγίῳ, ὅς ἐστιν ἀρραβὼν⁰ τῆς κληρονομίας¹⁰ ἡμῶν, εἰς 14 ἀπολύτρωσιν¹¹ τῆς περιποιήσεως,¹² εἰς ἔπαινον⁶ τῆς δόξης αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο κἀγώ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ 15 τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἀγίους, οὐ παύομαι¹³ εὐχαριστῶν 16 ὑπὲρ ὑμῶν, μνείαν¹⁴ ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου: ἴνα ὁ 17 θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δῷη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως,¹⁵ ἐν ἐπιγνώσει¹6 αὐτοῦ: 18 πεφωτισμένους¹7 τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν, εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως¹8 αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος¹9 τῆς δόξης τῆς κληρονομίας¹0 αὐτοῦ ἐν τοῖς ἀγίοις, καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον²0 19 μέγεθος²1 τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας, κατὰ τὴν ἐνέργειαν²2 τοῦ κράτους²3 τῆς ἰσχύος²4 αὐτοῦ ἡν ἐνήργησεν⁴ ἐν τῷ 20 χριστῷ, ἐγείρας αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾳ αὐτοῦ ἐν

¹ κληρόω, appoint by lot, obtain an inheritance. ² προορίζω, predetermine, foreordain. ³ πρόθεσις, εως, ή, setting forth, purpose. ⁴ ἐνεργέω, work, effect. ⁵ βουλή, ῆς, ἡ, counsel, purpose. ⁶ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ⁷ προελπίζω, hope before, be the first to hope. ⁸ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ⁹ ἀρραβών, ῶνος, ὁ, earnest, pledge. ¹⁰ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ¹¹ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ¹² περιποίησις, εως, ἡ, preservation, acquisition. ¹³ παύω, cause to cease. ¹⁴ μνεία, ας, ἡ, remembrance, mention. ¹⁵ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁶ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ¹⁷ φωτίζω, give light, enlighten. ¹⁸ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹⁹ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ²⁰ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ²¹ μέγεθος, ους, τό, size, greatness. ²² ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ²³ κράτος, ους, τό, power, dominion. ²⁴ ἰσχύς, ύος, ἡ, strength, power.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 1:21

τοῖς ἐπουρανίοις,¹ ὑπεράνω² πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως 21 καὶ κυριότητος,³ καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου⁴ οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι: καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ 22 τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῆ ἐκκλησίᾳ, ἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα⁵ τοῦ τὰ πάντα ἐν 23 πᾶσιν πληρουμένου.

Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἁμαρτίαις, ἐν αἷς 2 ποτὲ περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἰοῖς τῆς ἀπειθείας: ἐν οἶς καὶ ἡμεῖς πάντες 3 ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἦμεν τέκνα φύσει όργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί: ὁ δὲ θεός, πλούσιος ἀν ἐν ἐλέει, ὁ διὰ τὴν 4 πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἢν ἡγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς 5 τοῖς παραπτώμασιν συνεζωοποίησεν τῷ χριστῷ – χάριτί ἐστε σεσωσμένοι – καὶ συνήγειρεν, καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς 6 ἐπουρανίοις ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ἴνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς 7 ἐπερχομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα Ἰησοῦ: τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐσὰς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐσὰς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐσὰς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐσὰς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐσὰς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: τῆς γὰρ χάριτί ἐστε 8

¹ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ² ὑπεράνω, high above (gen), far above. ³ κυριότης, ητος, ή, lordship, dominion. ⁴ ὀνομάζω, name, give a name to. ⁵ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ⁶ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ⁿ ποτέ, once, at some time. ⁶ ἀήρ, ος, ὁ, air. ⁰ ἐνεργέω, work, effect. ¹¹ ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ¹¹ ἀναστρέφω, return, live. ¹² διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ¹³ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ¹⁴ πλούσιος, rich. ¹⁵ ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ¹⁶ συζωοποιέω, make alive together with someone. ¹ⁿ συνεγείρω, raise up with, raise along with. ¹¹ συγκαθίζω, cause to sit down together. ¹¹ ἐνδείκνυμι, show forth, show. ²⁰ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ²¹ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ²² πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ²³ χρηστότης, ητος, ἡ, goodness, kindness.

Πρὸς Ἐφεσίους 2:9

σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν: θεοῦ τὸ δῶρον: οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται. Αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα, 9 κτισθέντες ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ θεός, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

 Δ ιὸ μνημονεύετε ^{5} ὅτι ὑμεῖς ποτὲ τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι 11άκροβυστία ^{6} ύπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, ^{7} 12 ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι® τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ἄθεοι ^{11} ἐν τῷ κόσμῳ. Nυνὶ ^{12} δὲ ἐν χριστῷ 13Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτὰ ὄντες μακρὰν ^{13} ἐγγὺς ἐγενήθητε ἐν τῷ αἴματι τοῦ χριστοῦ. Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ 14 ἀμφότερα ^{14} ἕν, καὶ τὸ μεσότοιχον ^{15} τοῦ φραγμοῦ ^{16} λύσας, τὴν ἔχθραν 15 ἐν τῆ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν, ^{18} καταργήσας: 19 ἵνα τοὺς δύο κτίση ἐν ἑαυτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκαταλλάξη ^{20} τοὺς ἀμφοτέρους ^{14} ἐν ἑνὶ 16 σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ^{21} ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ^{17} ἐν αὐτῷ: 17καὶ ἐλθών εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν $^{^{13}}$ καὶ τοῖς ἐγγύς: 18 ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν ^{22} οἱ ἀμφότεροι ^{14} ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι το καὶ πάροικοι, 19

¹δῶρον, ου, τό, gift, present. ²ποίημα, τος, τό, work, creation. ³ κτίζω, create, form. ⁴προετοιμάζω, prepare beforehand, predestine. ⁵ μνημονεύω, remember, make mention of. ⁶ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ⁷ χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ⁸ ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ⁹πολιτεία, ας, ἡ, citizenship, citizen body. ¹⁰ ξένος, strange, stranger. ¹¹ ἄθεος, without God, godless. ¹² νυνί, now, already. ¹³ μακράν, far away. ¹⁴ ἀμφότεροι, both, both of two. ¹⁵ μεσότοιχον, ου, τό, middle wall, dividing wall. ¹⁶ φραγμός, οῦ, ὁ, wall, fence. ¹⁷ ἔχθρα, ας, ἡ, enmity, hostility. ¹⁸ δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ¹⁹ καταργέω, make ineffective, abolish. ²⁰ ἀποκαταλλάσσω, reconcile. ²¹ σταυρός, οῦ, ὁ, cross. ²² προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach. ²³ πάροικος, ου, ὁ, alien, stranger.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 2:20

ἀλλὰ συμπολίται τῶν ἀγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ θεοῦ, 20 ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐν ῷ πᾶσα οἰκοδομὴ 21 συναρμολογουμένη αὐξει εἰς ναὸν ἄγιον ἐν κυρίῳ, ἐν ῷ καὶ ὑμεῖς 22 συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ θεοῦ ἐν πνεύματι.

Τούτου χάριν¹¹ ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος ¹² τοῦ χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν 3 τῶν ἐθνῶν, εἴγε ¹³ ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν ¹⁴ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ 2 τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν ¹⁵ ἐγνώρισέν ¹⁶ μοι τὸ 3 μυστήριον, ¹⁷ καθὼς προέγραψα ¹⁸ ἐν ὀλίγῳ, πρὸς ὁ δύνασθε 4 ἀναγινώσκοντες νοῆσαι ¹⁹ τὴν σύνεσίν ²⁰ μου ἐν τῷ μυστηρίῳ ¹⁷ τοῦ χριστοῦ: ὁ ἐτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη ¹⁶ τοῖς υἰοῖς τῶν ἀνθρώπων, 5 ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη ²¹ τοῖς ἀγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι: εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα ²² καὶ σύσσωμα ²³ καὶ 6 συμμέτοχα ²⁴ τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ χριστῷ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου, οῦ ἐγενόμην διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν ²⁵ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, τὴν 7 δοθεῖσάν μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν ²⁶ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Ἐμοὶ τῷ 8 ἐλαχιστοτέρῳ ²⁷ πάντων ἀγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον ²⁸ πλοῦτον ²⁹ τοῦ χριστοῦ, καὶ 9

¹ συμπολίτης, ου, ὁ, fellow citizen. ² οἰκεῖος, ου, ὁ, household, members of the household. ³ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ⁴ θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ⁵ ἀκρογωνιαῖος, corner, cornerstone. ⁶ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ⁷ συναρμολογέω, fit together. ⁸ αὐξάνω, cause to grow, increase. ⁹ συνοικοδομέω, build up together. ¹⁰ κατοικητήριον, ου, τό, dwelling, dwelling-place. ¹¹ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ¹² δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ¹³ εἴγε, if indeed, seeing that. ¹⁴ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ¹⁵ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁶ γνωρίζω, make known, declare. ¹⁷ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁸ προγράφω, write before, write previously. ¹⁹ νοέω, understand, consider. ²⁰ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ²¹ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ²² συγκληρονόμος, fellow heir, joint heir. ²³ σύσσωμος, of the same body. ²⁴ συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ²⁵ δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift. ²⁶ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ²⁷ ἐλαχιστότερος, smallest, least important. ²⁸ ἀνεξιχνίαστος, inscrutable, incomprehensible. ²⁹ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches.

Πρὸς Ἐφεσίους 3:10

φωτίσαι πάντας τίς ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἴνα γνωρισθῆ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις 10 ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ θεοῦ, κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἡν ἐποίησεν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ 11 κυρίῳ ἡμῶν: ἐν ῷ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐν 12 πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. Διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἐκκακεῖν 2 ἐν 13 ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν.

Τούτου χάριν¹³ κάμπτω¹⁴ τὰ γόνατά¹⁵ μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ κυρίου 14 ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐξ οὖ πᾶσα πατριὰ¹⁶ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς 15 ὀνομάζεται,¹⁷ ἴνα δώη ὑμῖν, κατὰ τὸν πλοῦτον¹⁸ τῆς δόξης αὐτοῦ, 16 δυνάμει κραταιωθῆναι¹⁹ διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω²⁰ ἄνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις 17 ὑμῶν: ἐν ἀγάπη ἐρριζωμένοι²¹ καὶ τεθεμελιωμένοι²² ἵνα ἐξισχύσητε²³ 18 καταλαβέσθαι²⁴ σὺν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος²⁵ καὶ μῆκος²⁶ καὶ βάθος²⁷ καὶ ὕψος,²⁸ γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν²⁹ τῆς γνώσεως³⁰ 19 ἀγάπην τοῦ χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα³¹ τοῦ θεοῦ.

¹ φωτίζω, give light, enlighten. ² οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ³ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁴ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ⁵ κτίζω, create, form. ⁶ γνωρίζω, make known, declare. ⁷ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁸ πολυποίκιλος, many-sided, manifold. ⁹ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ¹⁰ προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach. ¹¹ πεποίθησις, εως, ἡ, confidence, trust. ¹² ἐκκακέω, am faint, am weary. ¹³ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ¹⁴ κάμπτω, bend, bow. ¹⁵ γόνυ, ατος, τό, knee. ¹⁶ πατριά, ᾶς, ἡ, lineage, family. ¹⁷ ὀνομάζω, name, give a name to. ¹⁸ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹⁹ κραταιόω, strengthen, confirm. ²⁰ ἔσω, within, inside. ²¹ ῥιζόω, root, fix by the root. ²² θεμελιόω, lay a foundation, found. ²³ ἐξισχύω, be able, be strong enough. ²⁴ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ²⁵ πλάτος, ους, τό, breadth, width. ²⁶ μῆκος, ους, τό, length. ²⁷ βάθος, ους, τό, depth, deep. ²⁸ ΰψος, ους, τό, height, heaven. ²⁹ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ³⁰ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ³¹ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 3:20

Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ 20 νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἡ δόξα 21 ἐν τῆ ἐκκλησίᾳ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγώ, ὁ δέσμιος ^{3} ἐν κυρίῳ, ἀξίως ^{4} περιπατῆσαι τῆς ^{4} κλήσεως ής ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ 2 πραότητος, ^{7} μετὰ μακροθυμίας, ^{8} ἀνεχόμενοι ^{2} ἀλλήλων ἐν ἀγάπη, ^{3} σπουδάζοντες 10 τηρεῖν τὴν ἑνότητα 11 τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμω τῆς εἰρήνης. "Εν σῶμα καὶ ε̈ν πνεῦμα, καθώς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾳ 4 έλπίδι τῆς κλήσεως δμῶν: εἶς κύριος, μία πίστις, ε̈ν βάπτισμα, εἶς 5 θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ήμῖν. Ένὶ δὲ ἑκάστω ήμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον ^{14} τῆς 7δωρεᾶς ^{15} τοῦ χριστοῦ. Δ ιὸ λέγει, Ἀναβὰς εἰς ὕψος ^{16} ἠχμαλώτευσεν ^{17} 8 αἰχμαλωσίαν, 18 καὶ ἔδωκεν δόματα 19 τοῖς ἀνθρώποις. Τὸ δέ, ἀνέβη, 9 τί έστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς; $\mathbf O$ καταβάς, αὐτός ἐστιν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω $^{^{21}}$ πάντων τῶν 10οὐρανῶν, ἵνα πληρώση τὰ πάντα. Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν 11 άποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς,²² τοὺς δὲ ποιμένας ^{23} καὶ διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν ^{24} τῶν ἁγίων, εἰς 12

¹ νοέω, understand, consider. ² ἐνεργέω, work, effect. ³ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ⁴ ἀξίως, worthily, in a manner worthy of. ⁵ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ⁶ ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ⁷ πραΰτης, mildness, gentleness. ⁸ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ⁹ ἀνέχομαι, endure, bear with. ¹⁰ σπουδάζω, hasten, be eager. ¹¹ ἐνότης, ητος, ἡ, oneness, unity. ¹² σύνδεσμος, ου, ὁ, bond, fetter. ¹³ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ¹⁴ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ¹⁵ δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift. ¹⁶ ὕψος, ους, τό, height, heaven. ¹⁷ αἰχμαλωτεύω, capture, lead captive. ¹⁸ αἰχμαλωσία, ας, ἡ, captivity, host of captives. ¹⁹ δόμα, τος, τό, present, gift. ²⁰ κατώτερος, lower. ²¹ ὑπεράνω, high above (gen), far above. ²² εὐαγγελιστής, οῦ, ὁ, evangelist, bringer of good tidings. ²³ ποιμήν, ένος, ὁ, shepherd. ²⁴ καταρτισμός, οῦ, ὁ, equipment, equipping.

Πρὸς Ἐφεσίους 4:13

ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν¹ τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ: μέχρι² 13 καταντήσωμεν³ οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα⁴ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως⁵ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον,⁶ εἰς μέτρον⁻ ἡλικίας⁶ τοῦ πληρώματος⁰ τοῦ χριστοῦ: ἵνα μηκέτι¹⁰ ὧμεν νήπιοι,¹¹ 14 κλυδωνιζόμενοι¹² καὶ περιφερόμενοι¹³ παντὶ ἀνέμω τῆς διδασκαλίας,¹⁴ ἐν τῆ κυβείᾳ¹⁵ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ¹⁶ πρὸς τὴν μεθοδείαν¹⁻ τῆς πλάνης:¹⁶ ἀληθεύοντες¹⁰ δὲ ἐν ἀγάπη αὐξήσωμεν²⁰ εἰς αὐτὸν τὰ 15 πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλή, ὁ χριστός, ἐξ οῦ πᾶν τὸ σῶμα 16 συναρμολογούμενον²¹ καὶ συμβιβαζόμενον²² διὰ πάσης ἀφῆς²³ τῆς ἐπιχορηγίας,²⁴ κατ' ἐνέργειαν²⁵ ἐν μέτρω̞⁻ ἑνὸς ἑκάστου μέρους, τὴν αὔξησιν²⁶ τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν¹ ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπη.

Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι²⁷ ἐν κυρίῳ, μηκέτι¹⁰ ὑμᾶς περιπατεῖν, 17 καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι²⁸ τοῦ νοὸς²⁹ αὐτῶν, ἐσκοτισμένοι³⁰ τῆ διανοίᾳ,³¹ ὄντες ἀπηλλοτριωμένοι³² τῆς ζωῆς τοῦ 18 θεοῦ διὰ τὴν ἄγνοιαν³³ τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν³⁴ τῆς καρδίας αὐτῶν: οἴτινες ἀπηλγηκότες³⁵ ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῆ 19 ἀσελγείᾳ,³⁶ εἰς ἐργασίαν³⁷ ἀκαθαρσίας³⁸ πάσης ἐν πλεονεξίᾳ.³⁹ Ὑμεῖς 20

¹οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ² μέχρι, until, as far as (gen). ³ καταντάω, come to, arrive. ⁴ ἐνότης, ητος, ἡ, oneness, unity. ⁵ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ⁶ τέλειος, complete, perfect. ⊓ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. δ ἡλικία, ας, ἡ, maturity, age. ⁰ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹⁰ μηκέτι, no longer. ¹¹ νήπιος, infant, child. ¹² κλυδωνίζομαι, be tossed here and there by waves. ¹³ περιφέρω, carry about, carry around. ¹⁴ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ¹⁵ κυβεία, ας, ἡ, craftiness, trickery. ¹⁶ πανουργία, ας, ἡ, cleverness, craftiness. Trickery. ¹⁰ μεθοδεία, ας, ἡ, scheming, craftiness. ¹ፄ πλάνη, ης, ἡ, wandering, error. ¹⁰ ἀληθεύω, speak the truth, say. ²⁰ αὐξάνω, cause to grow, increase. ²¹ συναρμολογέω, fit together. ²² συμβιβάζω, hold together, instruct. ²³ ἀφἡ, ῆς, ἡ, joint, band. ²⁴ ἐπιχορηγία, ας, ἡ, assistance, provision. ²⁵ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ²⁶ αὔξησις, εως, ἡ, growth, increase. ²² μαρτύρομαι, affirm, testify. ²² ματαιότης, ητος, ἡ, vanity, emptiness. ²⁰ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ³⁰ σκοτίζω, darken. ³¹ διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ³² ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ³³ ἄγνοια, ας, ἡ, ignorance. ³⁴ πώρωσις, εως, ἡ, hardness, obstinancy. ³⁵ ἀπαλγέω, become callous, dead to feeling. ³⁶ ἀσέλγεια, ας, ἡ, licentiousness, debauchery. ³⁵ ἐργασία, ας, ἡ, profit, business. ³8 ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ³⁰ πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 4:21

δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν χριστόν, εἴγε ἀὐτὸν ἡκούσατε καὶ ἐν 21 αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθώς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ: ἀποθέσθαι 22 ὑμᾶς, κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφήν, τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης: ἀνανεοῦσθαι δὲ 23 τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν, καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον, 24 τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.

Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ 25 πλησίον αὐτοῦ: ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. Ὀργίζεσθε ταὶ μὴ 26 ἀμαρτάνετε: ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν: μηδὲ 27 δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. Ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω: μᾶλλον 28 δὲ κοπιάτω, ἐπὶ τῷ χρείαν ἔχοντι. Πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος 29 ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. Καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ 30 ἄγιον τοῦ θεοῦ, ἐν ῷ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. 31 Πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν, σὺν πάση κακία: γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους 32 ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν, σὺν πάση κακία: δίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους 32

¹ οὕτως, thus, so. ² μανθάνω, learn, ascertain. ³ εἴγε, if indeed, seeing that. ⁴ἀποτίθημι, put off, lay aside. ⁵ πρότερον, formerly, before. 6 ἀναστροφή, ῆς, ἡ, conduct, behavior. ⁷ παλαιός, old, ancient. ⁸ φθείρω, destroy, corrupt. ⁹ ἀπάτη, ης, ἡ, deceit, deceitfulness. ¹⁰ ἀνανεόω, renew, become young again. ¹¹ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹² ἐνδύω, put on, clothe. ¹³ κτίζω, create, form. ¹⁴ ὁσιότης, ητος, ἡ, piety, holiness. ¹⁵ ψεῦδος, ους, τό, lie. ¹⁶ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ¹⁷ ὀργίζω, irritate, provoke. ¹⁸ ἐπιδύω, set, go down. ¹⁹ παροργισμός, οῦ, ὁ, irritation, anger. ²⁰ κλέπτω, steal. ²¹ μηκέτι, no longer. ²² κοπιάω, toil, labor. ²³ μεταδίδωμι, give a share of, share. ²⁴ σαπρός, rotten, worthless. ²⁵ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ²⁶ λυπέω, grieve, pain. ²⁷ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ²⁸ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ²⁹ πικρία, ας, ἡ, bitterness. ³⁰ θυμός, ου, ὁ, wrath, outburst of passion. ³¹ κραυγή, ῆς, ἡ, outcry, crying. ³² βλασφημία, ας, ἡ, blasphemy, reproach. ³³ κακία, ας, ἡ, malice, evil.

Πρὸς Ἐφεσίους 5:2

χρηστοί, εὔσπλαγχνοι, χαριζόμενοι έαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν χριστῷ ἐχαρίσατο ήμῖν.

Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ ^{4} τοῦ θεοῦ, ώς τέκνα ἀγαπητά: καὶ περιπατεῖτε ἐν 5άγάπη, καθώς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ύπὲρ ἡμῶν προσφορὰν ^{5} καὶ θυσίαν ^{6} τῷ θεῷ εἰς ὀσμὴν ^{7} εὐωδίας. ^{8} 3 Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία ἢ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ^{12} έν ὑμῖν, καθὼς πρέπει $\frac{1}{3}$ ἀγίοις: καὶ αἰσχρότης, $\frac{1}{4}$ καὶ μωρολογία, $\frac{1}{3}$ ἢ 4 εὐτραπελία, ^{16} τὰ οὐκ ἀνήκοντα: ^{17} ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. ^{18} Τοῦτο 5 γάρ ἐστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος, ϳ ἢ ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης, 20 ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης, $^{^{21}}$ οὐκ ἔχει κληρονομίαν $^{^{22}}$ ἐν τῆ βασιλεία τοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ. Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω ^{23} κενοῖς ^{24} λόγοις: διὰ ταῦτα 6 γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υίοὺς τῆς ἀπειθείας. ^{25} Mὴ οὖν 7γίνεσθε συμμέτοχοι²⁶ αὐτῶν: ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν 8 κυρίω: ως τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε – ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ πνεύματος 9 έν πάση ἀγαθωσύνη ^{27} καὶ δικαιοσύνη καὶ ἀληθεία – δοκιμάζοντες ^{28} 10 τί ἐστιν εὐάρεστον ^{29} τῷ κυρίῳ: καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε ^{30} τοῖς ἔργοις 11τοῖς ἀκάρποις ^{31} τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε: ^{32} τὰ γὰρ κρυφ $\tilde{\mathbf{p}}$ 12 γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν ^{34} ἐστιν καὶ λέγειν. Τὰ δὲ πάντα 13

¹χρηστός, good, kind. ²εὕσπλαγχνος, tender-hearted, merciful. ³χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁴μιμητής, οῦ, ὁ, imitator. ⁵προσφορά, ᾶς, ἡ, offering, sacrifice. ⁶θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ⁷ὀσμή, ῆς, ἡ, smell, aroma. ⁸εὐωδία, ας, ἡ, fragrance, sweet smell. ⁹πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ¹⁰ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ¹¹πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ¹²ὀνομάζω, name, give a name to. ¹³πρέπω, be clearly seen, be fitting. ¹⁴αἰσχρότης, ητος, ἡ, shamefulness, obscenity. ¹⁵μωρολογία, ας, ἡ, foolish or silly talk. ¹⁶εὐτραπελία, ας, ἡ, coarse jesting, low jesting. ¹⁷ἀνήκω, be fit, be proper. ¹⁸εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹⁹πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ²⁰πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ²¹εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ²²κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ²³ἀπατάω, deceive, lead into error. ²⁴κενός, empty, vain. ²⁵ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ²⁶συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ²⁷ἀγαθωσύνη, ης, ἡ, goodness. ²⁸δοκιμάζω, prove, approve. ²⁹εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ³⁰συγκοινωνέω, have fellowship with, participate. ³¹ἄκαρπος, unfruitful, barren. ³²ἑλέγχω, convict, reprove. ³³κρυφῆ, secretly, in secret. ³⁴αἰσχρός, shameful, base.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 5:14

έλεγχόμενα ύπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται: πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστίν. Δ ιὸ λέγει, "Εγειρε ὁ καθεύδων καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, 14 καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ χριστός.

Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ' ὡς σοφοί, 15 ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσιν. Διὰ τοῦτο 17 μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ θέλημα τοῦ κυρίου. Καὶ 18 μὴ μεθύσκεσθε οἱνω, ἐν ῷ ἐστὶν ἀσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι, λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὅμνοις καὶ ϣδαῖς 19 πνευματικαῖς, ὅ ἄδοντες καὶ ψάλλοντες το τῆ καρδία ὑμῶν τῷ κυρίω, εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου 20 ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν 21 φόβῳ χριστοῦ.

Αί γυναῖκες, τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε, ὡς τῷ κυρίῳ. "Ότι ἀνήρ 22 ἐστιν κεφαλὴ τῆς γυναικός, ὡς καὶ ὁ χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, καὶ αὐτός ἐστιν σωτὴρ¹⁵ τοῦ σώματος. ἀλλὰ' ὥσπερ ἡ ἐκκλησία 24 ὑποτάσσεται τῷ χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν, καθὼς καὶ ὁ 25 χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς: ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ,¹° καθαρίσας τῷ λουτρῷ²ο τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, 26

¹ ἐλέγχω, convict, reprove. ² καθεύδω, sleep. ³ ἐπιφαύω, shine upon, give light to. ⁴ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ⁵ ἄσοφος, unwise, foolish. 6 σοφός, wise. ⁻ ἐξαγοράζω, redeem, make the most of. 8 ἄφρων, foolish, senseless. 9 συνίημι, understand, consider. ¹ ὁ μεθύσκω, make drunk. ¹¹ ἀσωτία, ας, ἡ, dissipation, debauchery. ¹² ψαλμός, οῦ, ὁ, song of praise, psalm. ¹³ ὕμνος, ου, ὁ, song of praise, hymn. ¹⁴ ὡδή, ῆς, ἡ, song, ode. ¹⁵ πνευματικός, spiritual. ¹ ὁ ἄδω, sing. ¹ ἡ ψάλλω, sing, sing praise. ¹ 8 σωτήρ, ῆρος, ὁ, savior, deliverer. ¹ ὑ ἀγιάζω, make holy, consecrate. ² ὁ λουτρόν, οῦ, τό, bath, washing.

Πρὸς Ἐφεσίους 5:28

ἵνα παραστήση αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον¹ τὴν ἑκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον² ἢ ρυτίδα³ ἤ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἴνα ἦ ἀγία καὶ ἄμωμος.⁴ 28 Οὕτως ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπῷν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπῷ: 29 οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐκτρέφει⁵ καὶ θάλπει⁶ αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ κύριος τὴν ἐκκλησίαν: ὅτι μέλη ἐσμὲν 30 τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὀστέων² αὐτοῦ. 31 ᾿Αντὶঙ τούτου καταλείψει᾽ ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται¹⁰ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Τὸ μυστήριον¹¹ τοῦτο μέγα ἐστίν: ἐγὼ 32 δὲ λέγω εἰς χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' 33 ἔνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν: ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

Τὰ τέκνα, ὑπακούετε¹² τοῖς γονεῦσιν¹³ ὑμῶν ἐν κυρίῳ: τοῦτο γάρ ἐστιν 6 δίκαιον. Τίμα¹⁴ τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα ἥτις ἐστὶν ἐντολὴ 2 πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, ἵνα εὖ¹⁵ σοι γένηται, καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος¹⁶ ἐπὶ 3 τῆς γῆς. Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε¹⁷ τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' 4 ἐκτρέφετε⁵ αὐτὰ ἐν παιδείᾳ¹⁸ καὶ νουθεσίᾳ¹⁹ κυρίου.

¹ ἔνδοξος, honored, glorious. ² σπίλος, ου, ό, spot, stain. ³ ῥυτίς, ίδος, ἡ, wrinkle, spiritual defect. ⁴ ἄμωμος, without blemish, blameless. ⁵ ἐκτρέφω, nourish, rear. ⁶ θάλπω, cherish, comfort. ⁷ ὀστέον, τό, bone. ⁸ ἀντί, instead of, in place of. ⁹ καταλείπω, leave, leave behind. ¹⁰ προσκολλάω, join closely, cleave to. ¹¹ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹² ὑπακούω, obey, listen. ¹³ γονεύς, έως, ὁ, parent. ¹⁴ τιμάω, honor, value at a price. ¹⁵ εὕ, well, well done. ¹⁶ μακροχρόνιος, long-lived. ¹⁷ παροργίζω, provoke to anger, exasperate. ¹⁸ παιδεία, ας, ἡ, training, discipline. ¹⁹ νουθεσία, ας, ἡ, admonition, instruction.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 6:5

Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε¹ τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα, μετὰ φόβου καὶ 5 τρόμου,² ἐν ἀπλότητι³ τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ χριστῷ: μὴ κατ' 6 ὀφθαλμοδουλείαν⁴ ὡς ἀνθρωπάρεσκοι,⁵ ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς, μετ' εὐνοίας δουλεύοντες 7 ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις: εἰδότες ὅτι δ ἐάν τι ἕκαστος ποιήσῃ 8 ἀγαθόν, τοῦτο κομιεῖται παρὰ τοῦ κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴτε ἐλεύθερος. Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες¹0 9 τὴν ἀπειλήν:¹¹ εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία¹² οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε¹³ ἐν κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει¹⁴ 10 τῆς ἰσχύος¹⁵ αὐτοῦ. Ἐνδύσασθε¹6 τὴν πανοπλίαν¹7 τοῦ θεοῦ, πρὸς τὸ 11 δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας¹8 τοῦ διαβόλου. Ὅτι οὐκ 12 ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη¹9 πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας²0 τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ²¹ τῆς πονηρίας²² ἐν τοῖς ἐπουρανίοις.²3 Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε²⁴ τὴν πανοπλίαν¹7 τοῦ θεοῦ, ἵνα 13 δυνηθῆτε ἀντιστῆναι²⁵ ἐν τῆ ἡμέρᾳ τῆ πονηρᾳ, καὶ ἄπαντα κατεργασάμενοι²6 στῆναι. Στῆτε οὖν περιζωσάμενοι²7 τὴν ὀσφὺν²8 14

¹ ὑπακούω, obey, listen. ² τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ³ ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ⁴ ὀφθαλμοδουλεία, ας, ἡ, service rendered only while the master watches. ⁵ ἀνθρωπάρεσκος, people pleaser. ⁶ εὔνοια, ας, ἡ, favor, affection. ⁷ δουλεύω, serve, am a slave. ⁶ κομίζω, receive, bring. ⁶ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁰ ἀνίημι, give up, loosen. ¹¹ ἀπειλή, ῆς, ἡ, threat, threatening. ¹² προσωποληψία, ας, ἡ, partiality, favoritism. ¹³ ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ¹⁴ κράτος, ους, τό, power, dominion. ¹⁵ ἰσχύς, ύος, ἡ, strength, power. ¹⁶ ἐνδύω, put on, clothe. ¹⁷ πανοπλία, ας, ἡ, full armor, complete armor. ¹⁶ μεθοδεία, ας, ἡ, scheming, craftiness. ¹⁰ πάλη, ης, ἡ, struggle, fight. ²⁰ κοσμοκράτωρ, ορος, ὁ, world ruler, ruler of this world. ²¹ πνευματικός, spiritual. ²² πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness. ²³ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ²⁴ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ²⁵ ἀνθίστημι, resist, oppose. ²⁶ κατεργάζομαι, work out, produce. ²⁷ περιζώννυμι, gird, gird round. ²δ ὀσφύς, ύος, ἡ, waist, hip.

Πρὸς Ἐφεσίους 6:15

ύμων ἐν ἀληθεία, καὶ ἐνδυσάμενοι¹ τὸν θώρακα² τῆς δικαιοσύνης, 15 καὶ ὑποδησάμενοι³ τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασία⁴ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης: ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες⁵ τὸν θυρεὸν⁶ τῆς πίστεως, ἐν ῷ 16 δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη⁻ τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα⁵ σβέσαι.³ 17 Καὶ τὴν περικεφαλαίαν¹⁰ τοῦ σωτηρίου¹¹ δέξασθαι, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὅ ἐστιν ῥῆμα θεοῦ: διὰ πάσης προσευχῆς καὶ 18 δεήσεως¹³ προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες¹⁴ ἐν πάση προσκαρτερήσει¹⁵ καὶ δεήσει¹³ περὶ πάντων τῶν ἀγίων, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῆ λόγος ἐν ἀνοίξει¹⁶ 19 τοῦ στόματός μου ἐν παρρησία γνωρίσαι¹⁻ τὸ μυστήριον¹⁵ τοῦ εὐαγγελίου, ὑπὲρ οὖ πρεσβεύω¹ゥ ἐν άλύσει,²⁰ ἵνα ἐν αὐτῷ 20 παρρησιάσωμαι,²¹ ὡς δεῖ με λαλῆσαι.

Ίνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμέ, τί πράσσω, πάντα ὑμῖν γνωρίσει ¹⁷ 21 Τυχικὸς ²² ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ: ὅν 22 ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ παρακαλέση τὰς καρδίας ὑμῶν.

¹ ἐνδύω, put on, clothe. ² θώραξ, ακος, ὁ, breastplate. ³ ὑποδέω, put on my feet. ⁴ ἑτοιμασία, ας, ἡ, readiness, preparation. ⁵ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁶ θυρεός, οῦ, ὁ, shield, large shield. ⁶ βέλος, ους, τό, arrow, missile. ⁶ πυρόω, burn, am purified by fire. ⁶ σβέννυμι, quench, extinguish. ¹0 περικεφαλαία, ας, ἡ, helmet. ¹¹ σωτήριος, saving, bringing salvation. ¹² μάχαιρα, ης, ἡ, sword. ¹³ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ¹⁴ ἀγρυπνέω, sleepless, watchful. ¹⁵ προσκαρτέρησις, εως, ἡ, perseverance, steadfastness. ¹⁶ ἄνοιξις, εως, ἡ, opening, act of opening. ¹⁻ γνωρίζω, make known, declare. ¹⁵ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹ց πρεσβεύω, be an ambassador, am aged. ²⁰ ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ²¹ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ²² Τυχικός, οῦ, ὁ, Tychicus.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 6:23

Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ 23 κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ. Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν 24 κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ. Ἰ Ἀμήν.

 $^{^{1}}$ ἀφθαρσία, ας, ή, incorruptibility, immortality.